

Î N C H E I E R E

11 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecător
judecătorii

Ion Druță
Tatiana Vieru
Nina Vascan

examinând chestiunea cu privire la admisibilitatea recursului declarat de către Maria Chiorescu, reprezentată de către avocatul Eugenia Jelamschi,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Chiorescu împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Fly One” cu privire la încasarea prejudiciului material, a despăgubirii materiale a prejudiciului moral cauzat și a cheltuielilor de judecare a cauzei,

împotriva deciziei din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a respins apelul declarat de Maria Chiorescu, s-a admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Fly One”, s-a casat parțial hotărârea din 17 octombrie 2018 a Judecătoria Chișinău, sediul Central, și în această parte s-a emis o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă :

La data de 06 septembrie 2017 Maria Chiorescu a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Fly One” cu privire la încasarea prejudiciului material, a despăgubirii materiale a prejudiciului moral cauzat și a cheltuielilor de judecare a cauzei.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamanta a indicat că la 05 iunie 2017 a efectuat un zbor pe ruta Paris-Chișinău cu avionul companiei SRL „Fly One”, totodată în aeroportul din Paris a predat spre transportare bagajul de 23 kg pentru care a achitat suma de 24 EURO, iar în bagajul respectiv avea bunuri în sumă totală de 1 811,93 EURO.

A mai adăugat reclamanta că într-un final bagajul a fost pierdut, iar în urma discuțiilor și corespondenței cu compania aeriană, reclamantei i s-a propus suma de 460 EURO pentru bagajul pierdut, calculul fiind 20 Euro pentru 1 kg, reclamanta însă nefiind de acord cu această sumă.

Cu referire la prejudiciul moral evaluat în sumă de 100 000 lei, reclamanta a pretins că i-au fost cauzate suferințe morale din cauza tergiversării soluționării problemei, a avut disconfort din cauza tentativelor eșuate de contactare a reprezentanților companiei pârâte.

Reclamanta a solicitat încasarea sumei de 1 811, 93 Euro cu titlu de prejudiciu

material și suma de 24 Euro pentru bagajul pierdut, totodată solicitând încasarea de la pârât și de la intervenientul accesoriu – Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău” suma de 100 000 lei cu titlu de despăgubire materială a prejudiciului moral cauzat, și încasarea cheltuielilor de judecată din contul pârâtului.

Prin cererea avocatului Eugenia Jelamschi a fost modificată acțiunea în sensul solicitării reparării prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei doar de la pârât fiind exclusă pretenția față de intervenientul accesoriu, Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău”, suplimentar se pretinde suma de 1156 lei cu titlu de taxă de stat și 5 000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică (f.d 85-87).

Prin hotărârea din 17 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată; s-a încasat de la SRL „Fly One” în beneficiul Mariei Chiorescu suma de 484 Euro, în lei conform cursului valutar stabilit de Banca Națională a Moldovei la data executării hotărârii cu titlu de despăgubire materială (460 Euro despăgubire pentru pierderea bagajului și suma de 24 Euro cheltuieli pentru transportarea bagajului) și suma de 4282, 62 lei cu titlu de cheltuieli de judecare a cauzei (286,62 lei taxa de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată și 4000 lei cheltuieli pentru asistență juridică; în rest, pretențiile reclamantei s-au respins ca fiind neîntemeiate.

În susținerea soluției sale prima instanță, cu trimitere la prevederile art. 22 alin. (3), art. 23 alin. (1) și alin. (3) din Convenția pentru unificarea anumitor reguli referitoare la transportul aerian internațional, a reținut că regulile companiei „Fly One” SRL în ce privește despăgubirile de 20 euro per kilogram al bagajului pierdut nu contravin convenției, iar probele prezentate de reclamantă pentru confirmarea valorii bunurilor care ar fi fost obiectul transportului aerian al bagajului acesteia, nu sunt utile soluționării litigiului, or, despăgubirile pentru pierderea bagajului, se admit parțial în valoare de 17 DST per kilogram, astfel cum este reglementat în Convenția menționată *supra*, deoarece în momentul predării bagajului respectiv, pasagerul nu a făcut o declarație specială de interes în livrarea la destinație și nici nu a plătit suma suplimentară. Astfel, 17 DST per kilogram în rezultatul convertirii în EURO conform ratei de schimb a Băncii Naționale a Moldovei la data hotărârii constituie aproximativ suma de 20 EURO.

La fel, prima instanță a mai reținut că reclamanta este îndreptățită să pretindă suma de 24 EURO achitată pentru transportul bagajului, deoarece transportatorul, adică pârâtul nu și-a onorat corespunzător obligația corelativă de transport.

În ce privește pretenția cu privire la repararea prejudiciului moral, prima instanță a învederat că prejudiciul moral se repară atunci când au fost încălcate drepturile nepatrimoniale ale persoanei, sau în alte cazuri prevăzute de lege, or, prin faptul că reclamantei i se cuvin compensații pentru pierderea bagajului, primirea acestor compensații constituie o satisfacție echitabilă pentru cauzarea prejudiciului moral.

Totodată, prima instanță a subliniat că pârâtul urmează să compenseze reclamantei taxa de stat proporțional pretențiilor admise, iar cheltuielile de asistență juridică urmează să fie compensate doar în valoarea contractului cu avocatul Eugenia Jelamschi, adică în cuantum de 4000 lei, conform bonului anexat, remunerația avocatului, fără îndoială, fiind proporțională, luându-se în considerare complexitatea litigiului (conform PIGD gradul 9,66), durata procesului, aportul considerabil al avocatului și nu în ultimul rând rezultatul asistenței juridice acordate. Așa numitele cheltuieli de asistență juridică în mărime de 1000 lei, nu sunt compensabile în situația în care avocatul plătit nu a reprezentat reclamanta în judecată.

Prin decizia din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Maria Chiorescu; s-a admis apelul declarat de SRL „Fly One”, s-a casat parțial hotărârea din 17 octombrie 2018 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, în partea încasării de la SRL „Fly One” în folosul Mariei Chiorescu a sumei de 4282,62 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, și în această parte s-a emis o nouă hotărâre prin care pretenția din acțiune cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată s-a respins din lipsă de temei; în rest, s-a menținut hotărârea primei instanțe.

În susținerea soluției sale instanța de apel a reținut că, în lipsa unor altor probe privind suma solicitată de către apelantul-reclamant, în mărime de 1811,93 Euro, prima instanță just a dispus încasarea sumei de 460 Euro, despăgubire pentru pierderea bagajului și suma de 24 Euro, cheltuieli pentru transportarea bagajului, recunoscută de către apelantul-pârât SRL „Fly One”, or, bunurile apelantei - reclamante Maria Chiorescu nu au fost asigurate și nici nu a fost făcută o declarație specială privind interesul în livrarea la destinație la momentul predării bagajului transportatorului, prin urmare fiind evident că în cazul în care sunt pierdute bunurile (bagajele) neasigurate, compania aeriană răspunde, conform cadrului legal citat supra, doar în limitele de 20 Euro pentru 1 kg (bagaj).

Totodată, instanța de apel a reținut ca fiind declarativă pretenția privind încasarea prejudiciului moral, or, apelanta-reclamantă Maria Chiorescu nu a prezentat în ședința instanței de fond și nici în instanța de apel probe pertinente, care ar confirma suferințele psihice pretins a fi suportate de către dânsa și legătura lor causală cu obiectul acțiunii, iar cu titlu de principiu, se va reține că scopul legal al acordării unei reparații a daunei morale este de a remedia, în valori rezonabile, stresul și inconvenientele real suportate și probate de reclamantă și nu de a fi o sursă de îmbogățire fără justă cauză.

De asemenea, instanța de apel a învederat că cheltuielile de judecată nu au fost necesare deoarece apelantul-pârât, încă la etapa soluționării prealabile a litigiului, a recunoscut integral acțiunea în limitele în care a fost încasată de către instanța de fond (suma de 460 Euro despăgubire pentru pierderea bagajului și suma de 24 Euro cheltuieli de transportare a bagajului) și confirmate de instanța de apel.

La 05 iunie 2019, prin intermediul oficiului poștal, Maria Chiorescu, reprezentată de către avocatul Eugenia Jelamschi, a declarat recurs împotriva deciziei din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului recurenta a indicat că decizia instanței de apel o consideră ca fiind ilegală și neîntemeiată fiind emisă în rezultatul neaplicării legii care trebuia să fie aplicată, aplicării unei norme legale care nu trebuia să fie aplicată, încălcării esențiale a normelor de drept material și aprecierii arbitrare a probelor, totodată concluziile instanței de apel expuse în decizie vin în contradicție cu circumstanțele de fapt ale cauzei.

La fel, recurenta a relatat că SRL „Fly One” i-a propus să-i achite doar suma de 460 EURO (despăgubire pentru pierderea bagajului), însă nu a fost de acord și nu există nici o probă că pârâtul ar fi dorit să achite suma de 24 euro (cheltuieli de transportare a bagajului), astfel, că de fapt litigiul există, cel puțin asupra sumei de 24 euro, care a fost încasată de către instanța de judecată, respectiv, urmau să fie încasate cheltuielile de judecată.

În acest sens, recurenta a notat că instanța de apel a apreciat circumstanțele cazului în mod arbitrar, iar ca rezultat a adoptat o decizie neîntemeiată legal.

În continuare recurenta a invocat că constatarea instanței, cu privire la lipsa probelor privind suma de 1811,93 EURO, este un arbitrar, deoarece a prezentat

instanței de judecată bonuri de plată pentru suma de 719,93 Euro, iar în privința celorlalte bunuri procurate, avea întocmită lista cu prețurile acestora, pe care le-a indicat în cererea de chemare în judecată.

În aceeași ordine de idei, recurenta a notat că statuările instanței de apel referitoare la prejudiciul moral vin în contradicție cu circumstanțele cauzei, deoarece în urma acțiunilor neglijente ale SRL „Fly One” a fost pierdut bagajul cu lucruri personale, în valoare de 1811,93 Euro, iar faptul pierderii acestui bagaj a fost confirmat de către SRL „Fly One”, respectiv nu mai trebuie demonstrat acest fapt.

În acest context, recurenta a solicitat casarea deciziei din 28 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 17 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea depusă de Maria Chiorescu.

La 12 iulie 2019 SRL „Fly One” a depus referință la recursul formulat de Maria Chiorescu, prin care a solicitat declararea acestuia ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 28 februarie 2019, fiind expediată participanților la proces, însă la materialele dosarului lipsește careva probe care ar indica la recepționarea de către recurent a deciziei instanței de apel.

Astfel, luând în considerare cele menționate, se apreciază că cererea de recurs depusă de către Maria Chiorescu, reprezentată de către avocatul Eugenia Jelamschi, a fost declarată în termenul legal de 2 luni, prevăzut de art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a Republicii Moldova consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) al articolului menționat, prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că au fost aplicate eronat normele de drept material sau procedural, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Maria Chiorescu, reprezentată de către avocatul Eugenia Jelamschi, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, or recurentul nu a invocat nici un temei care ar indica la ilegalitatea deciziei contestate, ci a formulat critici ce se axează asupra fondului cauzei.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau

aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a actului judecătoresc recurat.

Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs. Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă. Din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În acest context, completul reține că dreptul unei persoane de acces liber la justiție poate fi limitat, inclusiv prin instituirea procedurii de examinare a admisibilității recursului, or prin însăși natura lor, condițiile pentru examinarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile stabilite pentru o cale de atac ordinară. Asemenea rigori urmăresc scopul de aplicare și interpretare unitară a legislației și îndeplinesc funcțiile de administrare eficientă a justiției, fiind în deplină concordanță cu art. 6 din CEDO (*hotărârea Trevisanato contra Italiei din 15 septembrie 2016*).

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Maria Chiorescu, reprezentată de către avocatul Eugenia Jelamschi, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 269-270, 433 lit. a), 440 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Maria Chiorescu, reprezentată de către avocatul Eugenia Jelamschi, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecător

Ion Druță

judecătorii

Tatiana Vieru

Nina Vascan